

Sygn. akt **II AKa 21/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Masierowskiego

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 r. sprawy

R. Z.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt II K 133/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 85 k.k. i 86

§ 1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec R. Z. wyrokami opisanymi w punkcie 3, podpunkt a, b, c oraz w punkcie 4 jego części wstępnej i wymierza R. Z. karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 21/14

UZASADNIENIE

R. Z. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 10.01.2008 r. w sprawie VI K 846/07 za czyn z art. 177 § 1 kk popełniony w dniu 26.06.2007 r. na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 50 zł każda,
2. Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 09.02.2012 r. w sprawie II K 1113/11 za czyn z art. 300 § 2 kk popełniony w dniu 07.12.2009 r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat,
3. Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 12.12.2012 r. w sprawie IIK 161/12 za:

- a) czyn z art. 258 § 1 kk popełniony w okresie marzec 2003-lipiec 2004 na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- b) czyn z art. 258 § 3 kk popełniony w okresie lipiec 2004- 14.11.2006 na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- c) czyn z art. 264 § 3 kk w zw. z art. 65 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w okresie marzec 2003 - 14.11.2006 na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym orzeczono karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;

- d) czyn z art. 18§2kkw zw. z art. 270 § 1 kk popełniony w listopadzie 2006 na karę grzywny wysokości 50 stawek po 50 zł każda;
- e) czyn z art. 270 § 3 kk popełniony w listopadzie 2006 na karę grzywny wysokości 50 stawek po 50 zł każda;
- f) czyn z art. 276 kk popełniony w dniu 14.11.2006 na karę grzywny wysokości 50 stawek po 50 zł każda,

przy czym orzeczono karę łączną grzywny w wysokości 120 stawek po 50 zł każda.

4. Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18.12.2012 r. w sprawie II K 193/12 za czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w okresie 01.07.2011 - 07.07.2011 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 10 zł

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 29 listopada 2013 r. sygn. akt IIK 133/13:

I. połączył orzeczone wobec skazanego R. Z. wyrokami opisanymi w pkt 1 i 3 d, e, f części wstępnej wyroku kary jednostkowe grzywny i wymierzył mu karę łączną grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 50 zł (pięćdziesiąt złotych) każda,

II. na podstawie art. 572 kpk umarzył postępowanie karne w pozostałej części,

III. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach połączonych nie będące przedmiotem wydanego wyroku łącznego pozostawił do odrębnego wykonania,

IV. na podstawie art. 577 kpk zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej grzywny, grzywnę wykonaną w sprawie VIK 846/07 Sądu Rejonowego w Gryficach,

V. zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków i obciążył nimi Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniosła obrońca skazanego, która wydanemu rozstrzygnięciu zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż pozostałe wyroki opisane w pkt. 2, 3 i 4 części dyspozytywnej wyroku, nie mogą być połączone.

Tak podnosząc, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez połączenie wskazanych wyroków i wymierzenie R. Z. kary łącznej przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji tj. wymierzenia mu dopuszczalnie najniższej kary w łączonych wyrokach, a z ostrożności procesowej w przypadku braku możliwości zmiany, apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego i połączenia kar wymierzonych R. Z. z wyroków opisanych w części wstępnej wyroku w pkt 1 i 3 d, e, f. Ustaleń z tym związanych oraz samego rozstrzygnięcia w tym zakresie skarżąca zresztą nie podważa.

Także i Sąd Apelacyjny, ze swej strony, nie znajduje podstaw do kwestionowania ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy. Apelacja obrońcy skazanego skierowana jest przeciwko rozstrzygnięciu sądu w części dotyczącej umorzenia postępowania - punkt II wyroku - z powodu niemożności połączenia wyroków Sądu Rejonowego w Chojnicach II K 1113/11, Sądu Okręgowego w Zielonej Górze II K 161/12 oraz Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim II K 193/12 i zarzuty wywiedzione w tym zakresie, są jak najbardziej słuszne.

Przechodząc do rozpatrzenia apelacji wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że przestępstwa z wyroków Sądu Rejonowego w Chojnicach II K 1113/11, Sądu Okręgowego w Zielonej Górze II K 161/12 punkt a, b, c oraz Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim II K 193/12 pozostają ze sobą w zbiegu realnym. Zbieg realny przestępstw jest faktem istniejącym obiektywnie i jest niezbędną oraz podstawową przesłanką do orzeczenia kary łącznej. Faktem również jest, że kara pozbawienia wolności w sprawie IIK 1113/11 Sądu Rejonowego w Chojnicach została orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Przestępstwo zaś, za które taka kara została wymierzona, zostało popełnione w dniu 7 grudnia 2009 r. czyli przed wejściem w życie ustawy, która dodała do Kodeksu karnego przepis art. 89 § 1a k.k. Dlatego też, zgodnie z regułą zawartą w art. 4 § 1 k.k., co słusznie wskazał sąd rozstrzygający, w niniejszej sprawie należało stosować przepisy obowiązujące przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r., w świetle których (mając zwłaszcza na względzie ówczesną wykładnię art. 89 § 1 k.k.) nie było dopuszczalne orzeczenie bezwzględnej kary łącznej w sytuacji orzeczenia za jedno ze zbiegających się przestępstw jednostkowej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. (vide wyrok SN z dnia 2013.04.05, sygn. akt IV K.K. 401/12).

Stosowanie jednakże tej reguły żadną miarą nie wyklucza, jak przyjął Sąd Okręgowy, możliwości połączenia bezwzględnych kar pozbawienia wolności, orzeczonych za zbiegające się przestępstwa, które pozostają jednocześnie w zbiegu realnym z przestępstwem, za które wymierzono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Innymi słowy: całkowicie błędny jest pogląd polegający na tym, że jeżeli w dwóch wyrokach wymierzono kary bezwzględne pozbawienia wolności za przestępstwa pozostające w zbiegu, to nie można tych kar połączyć ze względu na to, że postają one również w zbiegu z czynem zabronionym, za który orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. (vide wyrok SA w Białymstoku z dnia 29.06.2012 r. II AKa 116/12)

Stanowisko Sądu pierwszej instancji prowadzące do umorzenia postępowania w takiej sytuacji w zakresie wskazanych wyroków, w których orzeczono kary za zbiegające się przestępstwa, nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia, jest sprzeczne z wykładnią literalną i systemową przepisów dotyczących kary łącznej i prowadzi do sytuacji absurdalnych. Konsekwencją przecież takiego stanowiska jest to, że orzeczenie kary łącznej co do kar jednostkowych z wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze punkt a,b,c i Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim byłoby możliwe dopiero po zatarciu skazania z wyroku Sądu Rejonowego w Chojnicach lub po zarządzeniu wykonania orzeczonej w tym wyroku kary. Może przecież zdarzyć się tak, że pozostaje w zbiegu realnym kilka przestępstw, za które wymierzono długoletnie kary pozbawienia wolności oraz przestępstwo, za które wymierzono karę jednego miesiąca pozbawienia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i gdyby podzielić pogląd Sądu Okręgowego, to w takiej sytuacji nie można byłoby wydać wyroku łącznego co do tych bezwzględnych kar pozbawienia wolności i skazany tylko przez to, że w jednym równoległym toczącym się postępowaniu został skazany na łagodną karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie mógłby zamiast kilku kolejno wprowadzanych do wykonania długich kar, odbywać jednej kary łącznej pozbawienia wolności.

Tak więc, nie było żadnych przeszkód w połączeniu bezwzględnych kar pozbawienia wolności orzeczonych w wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze punkt a, b, c i Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim i dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i połączył wskazane kary. Jednocześnie w przedmiotowej sprawie z uwagi na treść art. 86 § 1 k.k. możliwym było wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 2 lat pozbawienia wolności (zasada pełnej absorpcji) do sumy kar (zasada pełnej kumulacji), która w przypadku skazanego wynosiła 5 lat i 8 miesięcy.

Sąd Odwoławczy uznał, że właściwą dla R. Z. będzie kara 2 lata pozbawienia wolności, a zatem z uwzględnieniem zasady pełnej absorpcji. Jakkolwiek czyny z obu wyroków popełnione są w odstępie kilku lat, dotyczą innych

podmiotów a ich przedmiotem są inne dobra prawnie chronione, to za przyjęciem takiego stanowiska przemawiało przede wszystkim pozytywne zachowanie skazanego w izolacji, które wskazuje, że wskazany zrozumiał naganność swojego zachowania i jest w nim wola zmiany. Z opinii Aresztu Śledczego w M. wynika bowiem, że zachowanie skazanego w jednostce penitencjarnej jest oceniane jako poprawne. Skazany w trakcie pobytu w zakładzie karnym nie był karany dyscyplinarnie, w gronie współosadzonych funkcjonuje poprawnie, w stosunku do przełożonych przyjmuje postawę regulaminową, nie przejawia też tendencji do dominacji, ani nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej. Generalnie nie sprawia kłopotów wychowawczych a do popełnionych czynów deklaruje krytyczny stosunek.

Na podstawie art. 624 kpk Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze biorąc pod uwagę jego sytuację - pobyt w izolacji - ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.